

HADIA CSE Khutba Notes (13.10.2017)

വർഗീയതയെ എങ്ങനെ പ്രതിരോധിക്കാം

വർഗീയതയാണല്ലോ ഇന്ന് നമ്മുടെ രാജ്യവും സംസ്ഥാനവും (ജനരക്ഷാ യാത്രാ ഓർക്കുക) നേരിടുന്ന ഏറ്റവും വലിയ വെല്ലുവിളി. ഇവിടെ നാം ആലോചിക്കേണ്ട പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു കാര്യമുണ്ട്; എങ്ങനെയാണ് നമുക്ക് വളർന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന വർഗീയതയെ പ്രതിരോധിക്കാനാവുക? നിരവധി വഴികളുണ്ട്. ചിലത് സൈദ്ധാന്തികവും വേറെ ചിലത് രാഷ്ട്രീയവും. ഉദാഹരണത്തിന് ജനാധിപത്യ ശാക്തീകരണം, ദളിത്-ന്യൂനപക്ഷങ്ങളുടെ ഏകോപനം. എന്നാൽ, ഇതിന്റെ ലളിതവും സുന്ദരവും ഇസ്‌ലാമികവുമായ ഒരു മാർഗ്ഗത്തെ പറ്റി നമുക്കൊന്ന് ആലോചിക്കാം. അഥവാ, നമ്മുടെ അയൽപക്കത്തും നാട്ടിൻ പ്രദേശങ്ങളിലും ഗ്രാമങ്ങളിലുമുള്ള അമൂസ്‌ലിംകളോട് ഉറപ്പുള്ളമായ സൗഹൃദവും സ്നേഹബന്ധവും നിലനിർത്തുക. ഫാഷിസത്തെ പ്രതിരോധിക്കാൻ ഇതിനെക്കാളും നല്ലൊരു മറുമരുന്ന് വേറെയില്ല. ഇസ്‌ലാമിന്റെ ഇക്കാലമത്രയുംമുള്ള ചരിത്രം ഇതാണ് പഠിപ്പിക്കുന്നത്. കറകളുണ്ടാക്കിയ ഏകദൈവവിശ്വാസിയായിരുന്നല്ലോ ഇബ്രാഹീം(അ). അദ്ദേഹത്തോട് അല്ലാഹു പറയുന്നത് നോക്കുക.

عن أبي هريرة أن رسول الله صلى الله عليه و سلم قال أوحى الله إلى إبراهيم يا خليلي حسن خلقك ولو مع الكفار تدخل مدخل الأبرار فإن كلمتي سبقت لمن حسن خلقه أن أظله تحت عرشي وأن أسقيه من حظيرة قدسي وأن أدنيه من جواربي

മഹാനവരുകളുടെ ജീവിതത്തിൽ നിന്നെടുത്ത ഒരു സംഭവം.

ن مجوسياً استضاف إبراهيم الخليل، عليه السلام، فقال له: إن أسلمت أضفتك فقال المجوسي: إذا أسلمت فأني منة تكون لك عليّ؟ فمرّ المجوسي، فأوحى الله تعالى إلى إبراهيم، عليه السلام: يا إبراهيم، لم تطعمه إلا بتغييره دينه؟! ونحن منذ سبعين سنة نطعمه على كفره، فلوأضفته ليلة ماذا عليك؟ فمرّ إبراهيم، عليه السلام، خلف المجوسيّ، وأضافه، فقال له المجوسيّ: أي شيء كان السبب في الذي بدالك؟ فذكر له ذلك، فقال له المجوسي: أهكذا يعاملني؟ ثم قال: أعرض عليّ الإسلام فأسلم (الرسالة القشيرية)

തിരുമേനി(സ്വ)യുടെ ചര്യയും വ്യത്യസ്തമല്ല. ക്ഷണം സ്വീകരിക്കുക (ചൈബരിൽ വെച്ച് ജൂതയായ സൈനബ് ബിൻത് ഹാരിസിന്റെ ക്ഷണം സ്വീകരിച്ചത് ഉദാഹരണം), സൽകരിക്കുക (അവിടന്ന് വീട്ടിൽ മൃഗങ്ങളെ അറുത്താൽ അയൽവാസിയായ ജൂതന് പ്രത്യേകം കൊടുത്തയച്ചിരുന്നത് ഉദാഹരണം -അൽ അദബുൽ മുഹ്റദ്), സാമ്പത്തിക ഇടപാട് നടത്തുക (സ്വന്തം പരിച 30 സ്വാൽ ബാർളിക്ക് പകരം ഒരു ജൂതന്റെ കയ്യിൽ പണയം വെച്ചത് ഉദാഹരണം -ബുഖാരി), രോഗസന്ദർശനം നടത്തുക (തന്റെ രോഗിയായ ജൂത വേലക്കാരനെ സന്ദർശിച്ചത് ഉദാഹരണം - ബുഖാരി), അമൂസ്‌ലിം രോഗികളുടെ ശമനത്തിന് വേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കുക (തേളു കടിച്ച രാജകുമാരിക്ക് വേണ്ടി സ്വഹാബത്ത് ഫാതിഹ കൊണ്ട് മന്ത്രം നടത്തി ഉറുതിയതും നബി(സ്വ) അതിനെ അംഗീകരിച്ചതും ഉദാഹരണം-ബുഖാരി, മുസ്‌ലിം), സമ്മാനങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുക (ഈജിപ്തിലെ ഭരണാധികാരി മുഖാഖിസും ഇന്ത്യയിലെ രാജാവും കൊടുത്തയച്ച സമ്മാനങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചത് ഉദാഹരണം), അമൂസ്‌ലിം നേതാക്കൾക്ക് അംഗീകാരവും ആദരവും നൽകുക (ആരേങ്കിലും അബൂസുഹ്യാന്റെ വീട്ടിൽ പ്രവേശിച്ചാൽ അവൻ സുരക്ഷിതനാണ് എന്ന് ഫത്ഹ് മക്ക ദിവസം അവിടന്ന് പ്രഖ്യാപിച്ചത് ഉദാഹരണം), കുടുംബബന്ധം ചേർക്കുക (നീ നിന്റെ -അവിശ്വാസിയായ- ഉമ്മയുമായുള്ള ബന്ധം ചേർക്കുക എന്ന് അസ്‌മാബീവി(റ)യോട് പറഞ്ഞത് ഉദാഹരണം-ബുഖാരി), അവിശ്വാസികളുടെ വാക്കിന് വിലകൽപിക്കുക (ഒരിക്കൽ അൾഅസ് ബിൻ ചൈസി(റ)ന്റെയും ഒരു ജൂതന്റെയും ഇടയിൽ ഒരു ഭൂമിത്തർക്കമുണ്ടായി. നിന്റെ കയ്യിൽ തെളിവുണ്ടോ, അൾഅസി(റ)നോട് അവിടന്ന് ചോദിച്ചു. ഇല്ലെന്ന് പറഞ്ഞപ്പോൾ നബി(സ്വ) ജൂതനോട് പറഞ്ഞു: ഇഹ്‌ലിഫ് - ബുഖാരി), അമൂസ്‌ലിം ദൂതൻമാരെ ആദരിക്കുക (മുസൈലിമയുടെ രണ്ട് ദൂതൻമാർ വന്നപ്പോൾ അവിടന്ന് പറഞ്ഞു: ദൂതൻമാ

HADIA CSE Khutba Notes (13.10.2017)

വർഗീയതയെ എങ്ങനെ പ്രതിരോധിക്കാം

ഈ കൊല്ലുന്നവരാണ് ഞാനെങ്കിൽ നിങ്ങളെ ഞാൻ കൊല്ലുമായിരുന്നു-നൈലൂൽ ഔതാർ), സാമഗ്രികൾ വായ്പ കൊടുക്കുകയും വാങ്ങുകയും ചെയ്യുക (ഉദാഹരണത്തിന് ഹുനൈൻ യുദ്ധത്തിന് പോയപ്പോൾ പ്രവാചകൻ സ്വപ്നം വെച്ചു ഉമ്മയ്യിൽ നിന്ന് പരിച വായ്പ വാങ്ങി) തുടങ്ങിയ സാമൂഹിക മര്യാദകളിലോ ആചാരങ്ങളിലോ അവിടന്ന് മുസ്ലിംകൾക്കും അമുസ്ലിംകൾക്കുമിടയിൽ യാതൊരു വകതിരിവും കാണിച്ചില്ല. അവിടന്ന് പ്രഖ്യാപിച്ചു:

عَنْ رَسُولِ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- قَالَ « أَلَا مَنْ ظَلَمَ مُعَاهِدًا أَوْ انْتَقَصَهُ أَوْ كَلَّفَهُ فَوْقَ طَاقِهِ أَوْ أَحَدًا مِنْهُ شَيْئًا بَغَيْرِ طَيْبِ نَفْسٍ فَأَنَا حَاجِبُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ - أبو داود

ചിലർ പറയാറുണ്ട്, ഇവയെല്ലാം ഹർബിയ്യല്ലാത്ത ദിമ്മിയ്യുകളോട് മാത്രം പ്രവാചകൻ(സ) സ്വീകരിച്ച സമീപനമല്ലേ. നമ്മുടെ നാട്ടിൻ പ്രദേശങ്ങളിൽ നമ്മെ നശിപ്പിക്കാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന ഹർബിയ്യുകൾ (തീവ്രവർഗീയവാദികൾ) ധാരാളമുണ്ടല്ലോ. അല്ല എന്നാണ് ചരിത്രം പഠിപ്പിക്കുന്നത്.

رَأَى عُمَرُ حُلَّةَ سَيِّرَاءِ تَبَاعُ فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ ابْتِغِ هَذِهِ وَالْبَسْهَا يَوْمَ الْجُمُعَةِ ، وَإِذَا جَاءَكَ الْوُفُودُ قَالَ إِنَّمَا يَلْبَسُ هَذِهِ مَنْ لَا خَلَاقَ لَهُ فَأَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِنْهَا بِحُلَّةٍ فَأَرْسَلَ إِلَى عُمَرَ بِحُلَّةٍ فَقَالَ كَيْفَ أَلْبَسْتُهَا وَقَدْ قُلْتَ فِيهَا مَا قُلْتَ قَالَ إِنِّي لَمْ أُعْطِهَا لِتَلْبَسَهَا وَلَكِنْ تَبِعْتُهَا ، أَوْ تَكْسُوَهَا فَأَرْسَلَ بِهَا عُمَرُ إِلَى أَخٍ لَهُ مِنْ أَهْلِ مَكَّةَ قَبْلَ أَنْ يُسَلِّمَ. صحيح البخاري

ഹിജ്റക്ക് ശേഷം, മക്കയിൽ ക്ഷാമം പിടിപെട്ടെന്ന് അറിഞ്ഞ നബി(സ) 500 ദീനാർ ശേഖരിച്ച് അബൂസുഹ്യാന് അയച്ച് കൊടുക്കുകയുണ്ടായി (അസൈറുൽ കബീർ). കാരണം ഇസ്ലാമിന്റെ അധ്യാപനം ഇങ്ങനെയാണ്.

اد الأمانة الى من ائتمنك ولا تخن من خانك (ترمذي)

അന്ത്യകാലത്ത് പ്രവാചകർക്ക് സിഹ്റ ഏൽക്കുകയുണ്ടായല്ലോ. ലബീദ് ബിൻ അഅ്സം ആണ് ഇത് ചെയ്തതെന്നറിഞ്ഞിട്ടും അവിടന്ന് പ്രതികരിച്ചു: 'അല്ലാഹു എനിക്ക് ശിഫ തന്നില്ലേ. ഇനി ഇതിന്റെ പേരിൽ ഒരു പ്രതികാര നടപടി സ്വീകരിക്കാനോ ആളുകൾക്കിടയിൽ കുഴപ്പം സൃഷ്ടിക്കാനോ ഞാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നില്ല.' ഒരിക്കൽ കടുത്ത വിരോധികളായ ദൗസ് ഗോത്രത്തിനെതിരെ പ്രാർഥിക്കാൻ സ്വഹാബത്ത് ആവശ്യപ്പെട്ടപ്പോൾ അവിടന്ന് പറഞ്ഞു: അല്ലാഹുമ്മ ഇഹ്ദി ദൗസൻ (മുസ്ലിം). മറ്റൊരിക്കൽ സഖീഫ് ഗോത്രത്തിനെതിരെ പ്രാർഥിക്കാൻ പറഞ്ഞപ്പോഴും അവിടന്ന് ദുആ ചെയ്തു: അല്ലാഹുമ്മ ഇഹ്ദി സഖീഫൻ.

ഇതേ ചര്യ സ്വഹാബത്തും അനുധാവനം ചെയ്തു.

عَنْ جَابِرٍ قَالَ قَالَ كُنَّا نَغْرُو مَعَ رَسُولِ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- فَنُصِيبُ مِنْ آيَةِ الْمُشْرِكِينَ وَأَسْقِيْتَهُمْ فَسْتَمْتَعُ بِهَا فَلَا يَعْيبُ ذَلِكَ عَلَيْهِمْ. أبو داود

حَدَّثَنَا أَبُو عَاصِمٍ ، عَنْ حَيْوَةَ وَحَدَّثَنِي أَحْمَدُ بْنُ أَبِي رَجَاءٍ ، حَدَّثَنَا سَلْمَةُ بْنُ سُلَيْمَانَ ، عَنِ ابْنِ الْمُبَارَكِ عَنْ حَيْوَةَ بْنِ شُرَيْحٍ قَالَ : سَمِعْتُ رِبِيعَةَ بْنَ يَزِيدَ الدَّمَشَقِيِّ قَالَ : أَخْبَرَنِي أَبُو إِدْرِيسَ عَائِدُ اللَّهِ قَالَ : سَمِعْتُ أَبَا نُعْلَبَةَ الْخُسَيْنِيَّ ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ، يَقُولُ أَتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، فَقُلْتُ : يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّا بَارِضٌ قَوْمٌ أَهْلُ الْكِتَابِ نَأْكُلُ فِي آيَاتِهِمْ وَأَرْضِ صَيْدٍ أَصِيدُ بِقَوْسِي وَأَصِيدُ بِكَلْبِي الْمُعَلَّمِ وَالَّذِي لَيْسَ مُعَلَّمًا فَأَخْبِرَنِي مَا الَّذِي يَحِلُّ لَنَا مِنْ ذَلِكَ فَقَالَ أَمَا مَا ذَكَرْتَ أَنَّكَ

HADIA CSE Khutba Notes (13.10.2017)
വർഗീയതയെ എങ്ങനെ പ്രതിരോധിക്കാം

بَارِضٍ قَوْمِ أَهْلِ الْكِتَابِ تَأْكُلُ فِي آيَاتِهِمْ فَإِنْ وَجَدْتُمْ غَيْرَ آيَاتِهِمْ فَلَا تَأْكُلُوا فِيهَا وَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فَاغْسِلُوهَا ثُمَّ كُلُوا فِيهَا وَأَمَّا مَا ذَكَرْتَ أَنَّكَ بِأَرْضِ صَيْدٍ فَمَا صِدَّتْ بِقَوْسِكَ فَادْكُرِ اسْمَ اللَّهِ ثُمَّ كُلْ وَمَا صِدَّتْ بِكَلْبِكَ الَّذِي لَيْسَ مُعَلِّمًا فَادْرَكْتَ ذَكَاتَهُ فَكُلْ. صحيح البخاري

അബൂബക്കർ(റ): അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭരണകാലത്ത് ദരിദ്രരായ അവിശ്വാസികൾക്ക് ജിസ്യ ഇളവ് നൽകുകയും പൊതുവജനാവിൽ നിന്ന് പ്രത്യേകം തുക അനുവദിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു (കിതാബുൽ ഖറാജ്).

وكان يوصي الجيوش الاسلامية بقوله: وستمرون على قوم فى الصوامع رهبانا يزعمون انهم تهربوا فى الله فدعوهم ولا تهدموا صوامعهم

ഉമർ ബിൻ ഖതാബ്(റ):

ومر عمر بن الخطاب رضى الله عنه بباب قوم وعليه سائل يسأل : شيخ كبير ضرير البصر ، فضرب عضده من خلفه وقال: من أي أهل الكتاب أنت؟ قال: يهودي ، قال : فما ألجأك إلى ما أرى ؟ قال : أسأل الجزية والحاجة والسن ، قال : فأخذ عمر بيده وذهب به إلى منزله فرضخ له بشيء من المنزل ثم أرسل إلى خازن بيت المال فقال : انظر هذا وضرباه فوالله ما أنصفناه أن أكلنا شبيبته ثم نخذله عند الهرم (إنما الصدقات للفقراء والمساكين) والفقراء هم المسلمون ، وهذا من المساكين من أهل الكتاب ، ووضع عنه الجزية وعن ضربائه (كتاب الخراج)

فمن صور السماحة في المعاملة ما روي عن عمر رضى الله عنه أنه لما قدم الجابية من أرض الشام استعار ثوبا من نصراني فلبسه حتى خاطوا قميصه وغسلوه وتوضأ من جرة نصرانية . وصنع له أهل الكتاب طعاما فدعوه فقال أين هو قالوا: في الكنيسة فكره دخولها وقال لعلي رضى الله عنه : اذهب بالناس فذهب علي رضى الله عنه بالمسلمين فدخلوا فأكلوا وجعل علي رضى الله عنه ينظر إلى الصور وقال: ما على أمير المؤمنين لو دخل فأكل

ഉമൈർ ബിൻ സഅദ്(റ):

أن عمر بعث عميرا عاملا على حمص فمكث حولا لا يأتيه خبره ولم يبعث له شيئا لبيت مال المسلمين ، فقال عمر لكاتبه: اكتب إلى عمير فوالله ما أراه إلا قد خاننا إذا جاءك كتابي هذا فأقبل وأقبل بما جيبت من فيء المسلمين حين تنظر في كتابي هذا . فأخذ عمير - لما وصله كتاب عمر - جرابه فوضع فيه زاده وقصعته وعلق إداوته وأخذ عنزته ثم أقبل يمشي من حمص حتى قدم المدينة فقدم وقد شحبت لونه واغبر وجهه فدخل على عمر فقال : السلام عليك يا أمير المؤمنين ورحمة الله قال عمر : ما شأنك ؟ قال : ما تراني صحيح البدن ظاهر الدم ، معي الدنيا أجزها بقرونها ؟ قال عمر : وما معك ؟ وظن عمر أنه جاءه بمال . قال : معي جرابي أجعل فيه زادي ، وقصعتي آكل فيها وأغسل فيها رأسي وثيابي وإداوتي أحمل فيها

HADIA CSE Khutba Notes (13.10.2017)
വർഗീയതയെ എങ്ങനെ പ്രതിരോധിക്കാം

وضوئي وشرابي ، ومعني عنزتي أتوكأ عليها وأجاهد بها عدوا إن عرض لي ، فوالله ما الدنيا إلا تبع لمتاعي .
 وسأله عمر عن سيرته في قومه وعن الفيء فأخبره ، فحمد فعله فيهم ثم قال : جددوا لعمير عهدا .
 قال عمير : إن ذلك شيء لا أعمله لك ولا لأحد بعدك ، والله ما سلمت بل لم أسلم ، لقد قلت لنصراني :
 أخزأك الله ، فهذا ما عرضتني له يا عمر ، وإن أشقى أيامي يوم خلفت معك . (1) لقد عظم على عمير قوله
 لرجل من غير المسلمين : أخزأك الله

ഇബ്നു അബ്ബാസ്(റ):

قال ابن عباس: لو قال لي فرعون بارك الله فيك, قلت: وفيك. وفرعون قد مات (الادب المفرد)

ഇബ്നു ഉമർ(റ):

عَنْ مُجَاهِدٍ قَالَ : كُنْتُ عِنْدَ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو ، وَغُلَامُهُ يَسْلُخُ شَاةً ، فَقَالَ : يَا غُلَامُ ، إِذَا فَرَعْتَ فَأَبْدَأْ بِجَارِنَا الْيَهُودِيِّ ،
 فَقَالَ رَجُلٌ مِنَ الْقَوْمِ : الْيَهُودِيُّ أَصْلَحَكَ اللَّهُ ؟ قَالَ : إِنِّي سَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يُوصِي بِالْجَارِ ، حَتَّى خَشِينَا
 أَوْ رَيْنَا أَنَّهُ سَيُورَثُهُ.

സൽമാനുൽ ഫാരിസ്(റ):

وصلى سلمان وأبو الدرداء رضي الله عنهما في بيت نصرانية فقال لها أبو الدرداء رضي الله عنه: هل في
 بيتك مكان طاهر فنصلي فيه ؟ فقالت طهرا قلوبكما ثم صليا أين أحببتما فقال له سلمان رضي الله عنه :
 خذها من غير فقيه

അബൂഉബൈദ(റ): ശാമിലെ നസ്രാണികൾ അദ്ദേഹത്തിന് എഴുതി:

يا معشر المسلمين انتم احب الينا من الروم وان كانوا على ديننا انتم اوفى لنا وارفا بنا واكف عن ظلمنا واحسن ولاية
 علينا.

ഉമർ ബിൻ അബ്ബൂൽ അസീസ്(റ):

وعندما أمر عمر بن عبد العزيز رحمه الله مناديه ينادى : ألا من كانت له مظلمة فليرفعها ، قام إليه رجل ذمي
 من أهل حمص فقال : يا أمير المؤمنين أسألك كتاب الله قال : وما ذاك ؟ قال : العباس بن الوليد بن عبد
 الملك اغتصبني أرضي . والعباس جالس ، فقال له عمر : يا عباس ما تقول ؟ قال : نعم أقطعنيها أمير
 المؤمنين الوليد وكتب لي بها سجلا ، فقال عمر : ما تقول يا ذمي ؟ قال : يا أمير المؤمنين أسألك كتاب الله
 تعالى ، فقال عمر : نعم كتاب الله أحق أن يتبع من كتاب الوليد قم فاردد عليه ضيعته فردها عليه (البداية)

അബൂയൂസൂഫ്(റ):

وفي عهد الرشيد كانت وصية القاضي أبي يوسف له بأن يرفق بأهل الذمة حيث يخاطبه بقوله : "ينبغي يا أمير
 المؤمنين أيديك الله أن تتقدم في الرفق بأهل ذمة نبيك وابن عمك محمد صلى الله عليه وسلم والتفقد لهم
 حتى لا يظلموا ولا يؤذوا ولا يكلفوا فوق طاقتهم ولا يؤخذ من أموالهم إلا بحق يجب عليهم"

HADIA CSE Khutba Notes (13.10.2017)
വർഗീയതയെ എങ്ങനെ പ്രതിരോധിക്കാം

അബൂല്ലാഹിബ്നു മുബാരക്(റ): അദ്ദേഹത്തിന് കുടിയനും ശല്യക്കാരനുമായ ഒരു അമുസ്ലിം അയൽവാസിയുണ്ടായിരുന്നു. ഒരിക്കൽ ഇമാമവറുകൾക്ക് കുഴപ്പം സൃഷ്ടിച്ചു എന്ന പേരിൽ അയാളെ ജയിലിലടച്ചു. മഹാനവറുകൾ അദ്ദേഹത്തെ മോചിപ്പിച്ച് കൊണ്ടുവന്നു. എന്നിട്ട് പറഞ്ഞു, 'എന്റെ സംസ്കാരവും മതവും ഇങ്ങനെ ചെയ്യാനാണ് എന്നോട് പറയുന്നത്'. ഇതു കേട്ട പ്രശ്നക്കാരനായ അയൽവാസിയും ഇസ്ലാം സ്വീകരിച്ചു.

പ്രത്യേകിച്ച് നമ്മുടെ കേരളത്തിന്റെ സംസ്കാരം രൂപപ്പെട്ടത് തന്നെ ഇത്തരം സൗഹൃദങ്ങളിലൂടെയാണ് (മാലിക് ബിൻ ദീനാർ-കൊടുങ്ങല്ലൂർ ഭരണാധികാരികൾ, കുഞ്ഞാലി മരക്കാർ - സാമൂതിരി രാജാക്കൾ, കുഞ്ഞായിൻ മുസ്ലിയാർ- മങ്ങാട്ടച്ചൻ, മമ്പുറം തങ്ങൾ - കോന്നൂ നായർ). ഇവ പ്രയോഗത്തിലൂടെ നിലനിറുത്താനായാൽ വർഗീയതയെ അകറ്റി നിറുത്താം.

ഖുതുബ നോട്ട്സ്

HADIA Centre for Social Excellence (CSE)
Panakkad, Pattarkadavu P.O
Malappuram DT, Kerala -676519

csehadia@gmail.com | www.hadia.in

For any clarification: 9496445823

Visit: www.hadia.in

www.islamonweb.net

Follow our updates & like us: <https://www.facebook.com/HADIACSE/>

